

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Svmma Diana

Diana, Antonino

Coloniae Agrippinae, 1656

Voti Obligatio

urn:nbn:de:hbz:466:1-40647

non ludere sub pœna centum aureorum, & postea voti immemor, vel etiam immemor voti, sed immemor pœnæ, ludit, non tenetur ad pœnam, quia naturalis oblivio æquiparatur ignorantia invincibili, quæ excusat à pœna, etiam si sit ignorantia solius pœnæ, ut dictum est suo loco. Sanchez *cap. 22. num. 18. & 19. p. 3. tract. 9. resolut. 41. §. Notandum*, qui ait, pœnam solvendam esse, quoties votum culpabiliter violatur; quia pœna est accessoria actui, pro quo votur; unde quemadmodum vovens non ludere: quoties ludit, toties frangit votum: ita vovens solvere tantum, si ludat, obligat se solvere; quoties ludit. Sed si, pensatis omnibus circumstantiis dubium sit vovens, an promiserit solvere talem pœnam quoties votum solvet, probabiliter docuit Layman *lib. 4. tract. 4. cap. 5. num. 4.* obligare solum pro prima vice; quia in dubiis de obligatione voti benignior pars est amplectenda. Et Sanchez suam opinionem limitat, ut non habeat locum in pœnis gravissimis, & quæ irritari non solent; ut si quis voverit non ludere sub pœna peregrinationis Jerusalem, Religionis, vel exorbitantis eleemosynæ *p. 4. t. 4. res. 181. & p. 7. tract. 9. resol. 60.*

tisti quod voveras, & falsum est, quòd voluntas satisfaciendi per aliam Missam fuerit nova Missæ promissio, *part. 5. titul. 6. resol. 77.* Idque à fortiori procedit, si non habuisti voluntatem expressam non satisfaciendi, sed Missam audisti ex devotione, immemor, quòd ad id tenebaris ex voto, *pag. 5. titul. 13. resol. 94. in fine.* Adverte etiam, quod promittens v. g. recitare aliquo die tertiam partem Rosarii, satisfacit recitando interruptè, id est partem manè, & reliquum vesperi, etiam si incipiat cum intentione interrumpendi, sicut diximus de interruptione Horæ Canonice. Sanchez *in opusculo tom. 2. lib. 7. cap. dub. 19. numer. 5. p. 4. tract. 4. resolut. 17.* His positis, & si quis vovit ingredi Religionem, si Deus illum conservaverit ab aliquo peccato, non teneri ad votum, si ex quacumque negligentia illius peccati tentationi succumbat, sed solum quando data opera, ut voti obligationem effugiat. Sanchez, & alii *p. 9. t. act. 8. res. 4.*

Peccat si data opera.

22. Votum regulariter obligat sub peccato mortali. Et si violetur totaliter, peccatum mortale esse, ait Caietanus in *2. 2. quæst. 89. artic. 7. dub. 1.* sive materia voti magna sit, sive parva: quia talis transgressio est actus perfectus contra Religionem. Ego verd teneo cum Enriquez *lib. 5. cap. 20. num. 4. gloss. lit. M.* in transgressione voti parvitatem materiae excusare à peccato mortali, sive materia sit totalis, sive partialis: nam si promissio rei levis non obligat sub mortali, si fiat homini, multò minus obiigabit, si fiat Deo, qui est mitior suarum promissionum exactor. Deindè, gravitas peccati non est sumenda ex quantitate & necessitate objecti, sed ex magnitudine vel parvitate materiae, ut patet in furto. Et tandem, votum est quædam lex, quam sibi homo imponit: proindè non debet obligare plusquam lex divina & Ecclesiastica: sed hæ leges in parva materia non obligant sub mortali: Ergo, Non tenetur *p. 5. tract. 5. resol. 36.* Si vovit jejunare certo die, debet votum observare secundum formam jejunii Ecclesiastici, & si comed

Sub mortali si sit grave.

Non tenetur de cetero continere.

VOTI OBLIGATIO.

VOTVM.

20. **A**D quid obliget votum, dictum est supra, cum de natura. Hic videndum superest, quanta sit voti obligatio, seu sub qua culpa obliget votum. Sed prius.

Non obligat intentionem, sed solum ad præstandum opus promissum.

21. Adverte, quòd Suarez *de Relig. tom. 2. lib. 4. cap. 26. num. 8.* docet, votum obligare ad præstandum opus promissum cum intentione satisfaciendi voto, unde si audias Missam animo non satisfaciendi voto, ad quod teneris, sed audiendi postea aliam pro voto, tacitè te prorogare votum, vel novum votum facere, & sic teneri aliam Missam audire. Sed ego contrarium teneo cum Sanchez *lib. 1. cap. 13. num. 18.* jam enim præsti-

Yyyyy 3. dit

dit carnes pluries de cætero se continere non tenetur; & idem dicendum est de jejunio imposito per pœnitentiam. Sanchez *part. 3. tract. 8. resolut. 5.* & vovens recitare Rosarium, potest illud recitare cum socio; ita vovens jejunare in Vigilia Beat. Virg. & incidit in Dominica, potest Sabbatho jejunare; & si vovit jejunare feriis sextis, si in illo die incidit Dies Natalis Domini, non tenetur contra Palaum. Trull. *part. 9. tractat. 2. resolutione 6. §. Sed quia;* & vovens jejunare per mensem non tenetur in Die Dominico, *ib.* vovens recitare officium alicujus sancti in die non tenetur duo officia recitare, *part. 9. tract. 9. resolut. 15.* & Canonicus obligatus recitare horas Canonicas, non habens Breviarium Romanum, recitet cum Breviario brevi, *ibid. §. Nota.*

Vide aliqua curiosa.

Etiamsi sint plura parva opera, qua constituentur unum grave.

Nisi se ad opus grave obligare intendisset sub veniali.

Vovens non ludere ludo licito.

23. Sic igitur, in voto non bibendi vinum; & non ludendi, sicut & in juramento, parvitas materiæ excusat à mortali, ut dictum est *V. iuramentum, num. 16. 17.* Adverte autem, quod plures parvæ materiæ in voto aliquando coeunt in unam gravem cujus transgressio fit mortifera, Vide *V. Materia levis, num. 4.*

24. Petes hic. An possit vovens obligare se ad materiam levem sub mortali? Respondeo cum Sanchez *in summ. tom. 1. cap. 4. numer. 4. & tom. 1. de matrim. disput. 9. numer. 6.* contra Fagundez *pr. 2. lib. 9. cap. 3. numer. 15.* negativè; quia id non potest legislator, & dum Fagundez, & alii dicunt, intencionem legislatoris, & voventis sufficere ad obligationem mortalem; respondendum est, id verum esse de intencionem rationabili, ut intelligitur dictum *L. 1. ff. de const. Princip. Quod Principi placuit, legis habet vigorem;* non est autem rationabile, imponere obligationem mortalem materiæ incapaci talis obligationis, *p. 3. & 5. ref. 24. circ. medium, & p. 5. & 3. ref. 50.* Potest tamen vovens materiam gravem, se obligare solum ad veniale, ut dictum est *V. lex, num. 35.*

25. Qui vovit, vel juravit non ludere, potest adhuc ludere ludo licito, qui

recreationis gratia suscipitur, nec ludendo facit contra votum, aut juramentum de non ludendo; votum enim intelligitur de ludo illicito, nisi aliter conjiciatur de jurantis, aut voventis intencionem. Si enim constet se voluisse obligare ad abstinendum etiam à ludo licito; tenebitur ex vi voti, & juramenti abstinere. Navarrus *lib. 3. conf. titul. de voto, consil. 16.* & Sanchez *in sum. tom. 1. lib. 3. cap. 18. numer. 2. & 3. part. 7. tract. 9. resolutione 50.* Sicut etiam potest ludere per alios, tradendo eis nummos, & eos ludentes aspicere, & sponsones in ludo facere. Sanchez *citatus, numer. 7.* & Bonacina *in Decal. disp. 4. quest. 1. punct. 16. num. 5. ibid. ref. 57.* qui etiam Bonacina *num. 5.* putat eum qui vovit non ludere, non posse ludere nomine alterius; Sed ego cum Sanchez *in sum. tom. 1. lib. 3. c. 56. numer. 6.* existimo posse voventem nomine alterius ludere, quando non constet ex conjecturis, an votum, vel juramentum non ludendi, obliget jurantem ad non ludendum per semetipsum nomine alterius, *ib. resolut. 58.* Nota tamen, quod si aliquis voveret non ludere cum determinata persona, vel propter nimiam peritiam, vel propter fraudes, quibus utitur, vel ad tollendas rixas; si ludat cum aliis licitum est ludere cum illa, nullo respectu illius, utrinque ludo reportato, & ut vulgò dicitur: *Non sit rando tra lro. ibid. §. Nota.* Senex sexagenarius obligatus ad votum Religionis potest ab Episcopo petere dispensationem. Sayr. & alii *p. 9. ref. 2. e.*

26. Vovens virginitatem, in dubio intencionis tenetur ad perpetuam, *p. 10. & 15. ref. 47.* Vovens jejunare per totam vitam, soluitur ab obligatione post annos 60, vovens jejunium menstruum, non censetur comprehendisse dies dominicos. Secus verò vovens non edere carnes per annum, obligatur etiam diebus dominicis, *p. 10. & 16. ref. 50.*

27. Vovens abstinere à carnibus certa die, peccat toties quoties. Secus si vovit ieiunare, & datur parvitas materiæ, *p. 10. & 13. ref. 32.* Dubium autem est, an officium vel missa ex voto, aut pœnitentia

Et ludere per alios.

Et pro aliis.

Episcopus potest dispensare cum senex sexagenario. Vota qualiter interpretanda.

fig

tia impleatur sine attentione, ut probabiliter aliqui docent de præcepto Ecclesie, p. 10. l. 13. ref. 35.

28. Vouens mittere calicem aureum ad sacram domum Lauretanam, non iterum tenetur mittere, si semel missum latrones in via interceperint, p. 10. tract. 13. ref. 97.

VOTI RELAXATIO.

VOTA subditorum.

29. † Vota relaxantur per irritationem, dispensationem, & commutationem. Votum irritare est illud annullare: ut non sit amplius votum. Dispensare est relaxare voti obligationem, in totum, vel in partem. Commutare est materiam voti in aliam mutare.

Irritari possunt ab eo, qui habet potestatem dominativam.

30. Irritari possunt vota servi à domino, uxoris à viro, & è contra: filii impuberis à patre, pupilli à tutore, Religiosi à Prælato, & omnis inferioris à superiore, absque necessaria causa. (an etiam minoris à curatore, præsertim si sit mater; vide V. Tutor, num. 2.) Dum tamen durat subiectio. † Nam Prælatus Regularis non potest irritare vota sui Religiosi, postquam ad Episcopatum, vel Cardinalatum assumptus est; quia à potestate ipsius dominativa iam est exemptus, Palaeus tom. 3. tract. 15. disp. 2. punct. 3. § 3 n. 3 p. 6 tr. 7. ref. 26. Nihilominus pater irritare potest votum filii impuberis, etiam post pubertatem, dummodo post pubertatem non rati fuerit. Callianus in 2. 2. q. 89. art. 5. p. 6. l. 7. ref. 22. §. Ex his. Sed in hac re sunt multa dubia: idem dicendum est de curatore, Suarez p. 9. tr. 8. ref. 14.

Durante subiectione.

Etiam in dubio, an emissum sint tempore subiectionis.

31. Primum est: An in dubio, num vota emissam sint à subdito tempore subiectionis, vel libertatis, irritari possint à superiore? Negativè responderet Salas in 1. 2. quest. 21 tract. 8. disp. un. sect. 25. n. 261. Et 262. quia votum emissum esse certum est; unde eius obligatio debet præponderare dubiæ superioris potestati. Adde, quod dubitans, an tempore contractus minor fuerit, nõ habet ius rescindendi contractum, nisi probet se fuisse minorem. Sed contrarium tenendum cum Sancio disp. 43. n. 9. quia licet votum quodammodo possideat respectu vouentis, at nõ possidet respectu superioris, sed potius hic est in possessione, qui habet potestatem irritandi vota tempore subiectionis, qua privari non debet, nisi constet de exemptione vouentis ab eius dominio per lapsum ætatis, &c. Itaque pater potest irritare vota personalia, & realia filii, in dubio an illa emissam sint ante 14. annum, hæc ante 25. Item tutores, viri, & domini, in dubio an vota emissam sint à pupillo, & minore tempore sui iuris, ab uxore tempore matrimonii, & à seruo tempore libertatis, p. 4. l. 3. ref. 37.

tractum, nisi probet se fuisse minorem. Sed contrarium tenendum cum Sancio disp. 43. n. 9. quia licet votum quodammodo possideat respectu vouentis, at nõ possidet respectu superioris, sed potius hic est in possessione, qui habet potestatem irritandi vota tempore subiectionis, qua privari non debet, nisi constet de exemptione vouentis ab eius dominio per lapsum ætatis, &c. Itaque pater potest irritare vota personalia, & realia filii, in dubio an illa emissam sint ante 14. annum, hæc ante 25. Item tutores, viri, & domini, in dubio an vota emissam sint à pupillo, & minore tempore sui iuris, ab uxore tempore matrimonii, & à seruo tempore libertatis, p. 4. l. 3. ref. 37.

32. Sed quid, si dubium sit, an impuber votum confirmaverit post pubertatem? Respondeo, à patre nihilominus irritari posse, siue dubium sit, an confirmaverit, siue constet de hoc, & dubium sit an confirmaverit ante, vel post pubertatem, Sanch. sum. to. 1. l. 4. c. 32. n. 7. Et p. 6. tr. 7. ref. 22. §. Ex his.

Et cum confirmata sint, tempore libertatis.

33. Secundum dubium: An Superiores Prælati irritare possint vota subditorum emissam tempore subiectionis, sed implenda tempore libertatis: Caietan. in 2. 2. quest. 88. a. 8. dub. penul. ad tertium: absolute negat, quia vota huiusmodi referuntur in tempus, quo nulla est eorum potestas. Sanchez cap. 29. numer. 31. distinguit, & loquendo de personis, quæ sunt plene subditi suo superiori quoad voluntatem, quales sunt Religiosi respectu Prælatorum, & filii impuberes respectu Patrum & tutorum, concedit irritare posse; de aliis, qui sunt subditi solum quoad aliqua obsequia, ut uxores, serui, & filii puberes, negat. At Ledesma tom. 2. tr. 10. cap. 7. dub. nit. disp. 10. de omnibus habentibus facultatem dominativam absolute affirmat: quia, cum votum emissum est, voluntas erat subiecta: unde non poterat vouere, & deliberare sine licentia, nec ad executionem futuram tempore libertatis quidem, p. 4. l. 4. ref. 29.

Etiam si implenda sint tempore libertatis.

34. Igitur probabiliter docuit Sanch. ubi sup. c. 34. virum irritare posse votum uxoris

UXORIS